

Dizertační práce s názvem *Vytváření ideálu Sovětského svazu a jeho mediálního obrazu v československých médiích v 50. letech 20. století* si klade za cíl popsat snahy zásadního deníku dané doby – Rudého práva – o zobrazení vědy v Sovětském svazu.

Vytváření pozitivního obrazu Sovětského svazu přes prezentaci vědeckých pokroků je výraznou oblastí konstruování ideálu SSSR. Zde je také s odstupem více než padesáti let dobře analyzovatelné, které oblasti vědy byly idealizovány právem, ve kterých Sovětský svaz skutečně vynikal; a jiné, které byly glorifikovány pouze z propagandistických důvodů.

Teoretická část práce se věnuje historické situaci v SSSR na konci 40. let a v 50. letech a také situaci ve vědě ve stejném období. Charakterizuje dobové postavení Rudého práva a popisuje metodiku zkoumání. Těžiště dizertační práce ale spočívá v mediální analýze deseti časově ohraničených období. Základní metodou zkoumání je historická a obsahová analýza. Ve výběru analyzovaných oblastí je nejzásadnější událost vojenského výzkumu zkoumaného desetiletí – úspěšný test první sovětské vodíkové bomby. Dále první úspěšné využití atomové energie k mírovým účelům na světě – spuštění atomové elektrárny v Obninsku. Zařazeny jsou dvě nejvýznamnější kosmonautické události 50. let – vypuštění první umělé družice Země – sovětského Sputniku, a také první sondy, která překonala zemskou přitažlivost a stala se prvním umělým tělesem na oběžné dráze kolem Slunce – Luny 1. Práce popisuje i mediální odezvu na veřejnosti nepříliš známou, ale přesto zcela klíčovou konferenci v britském Harwellu, na které vynikající sovětský vědec Igor Kurčatov odtajnil princip tokamaku, tedy teoretické využití termojaderné fúze pro mírové účely. Dále sleduje i udělení Nobelových cen za fyziku a chemii sovětským vědcům – a rozporuplnou reakci Rudého práva na to, že sovětská věda sice dostala nejvyšší ocenění, jaké je možné obdržet, ale zároveň byla tato cena udělována kapitalistickým státem. Práce popisuje i informování o úmrtí nejvýznamnějšího vědce 20. století – Alberta Einsteina. Uvádí i podrobnosti o největší tragédii sovětské vědy 50. let – jaderné havárii u Kyštymu, kterou co do velikosti překonala až havárie 4. bloku jaderné elektrárny v Černobylu v roce 1986. Mediální pokrytí této události ale není možné analyzovat. Vzhledem k absolutnímu utajení se informace o jaderné katastrofě dostaly na veřejnost až o několik desetiletí později – a média dané doby ji vůbec nereflektovala.

U každé zkoumané oblasti je popsán nejprve základní rámec události, z jakého důvodu je důležitá. Práce analyzuje, které skutečnosti byly známy už v době informování – a zdali docházelo ze strany Rudého práva k úmyslnému zkruslování či

zamlčování. Případně zda jsou po padesáti letech známy nové skutečnosti, které současníci události nemohli dohlédnout – a událost se tak stala zásadní až v průběhu delšího času. Dále analyzuje vybrané texty Rudého práva nejprve kvalitativně, na konci každé kapitoly se nachází souhrnná kvantitativní analýza, v jejímž závěru jsou shrnuta nejdůležitější zjištění.